

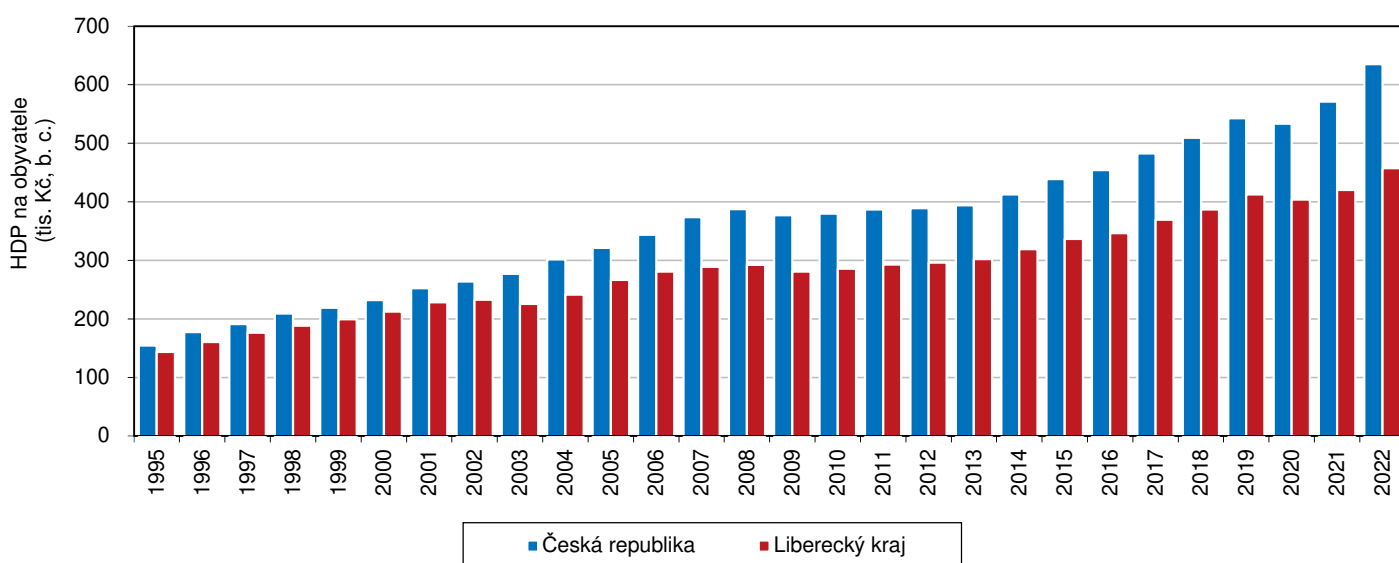
LIBERECKÝ KRAJ

Z POHLEDU STATISTIKY

Makroekonomické údaje v roce 2022

V roce 2022 hrubý domácí produkt (HDP) v běžných cenách v Libereckém kraji dosáhl hodnoty 202,6 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 16,4 mld. Kč (+8,8 %). Podíl našeho kraje na republikovém hrubém domácím produktu (6 786,7 mld. Kč) dosáhl 3,0 % a v rámci mezikrajského srovnání se po Karlovarském kraji (1,6 %) jedná o 2. nejnižší hodnotu. Nejvyšší podíl vykázalo hlavní město Praha (28,4 %), 10% hranice byla ještě překročena ve Středočeském (11,4 %) a Jihomoravském kraji (11,0 %).

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Libereckém kraji

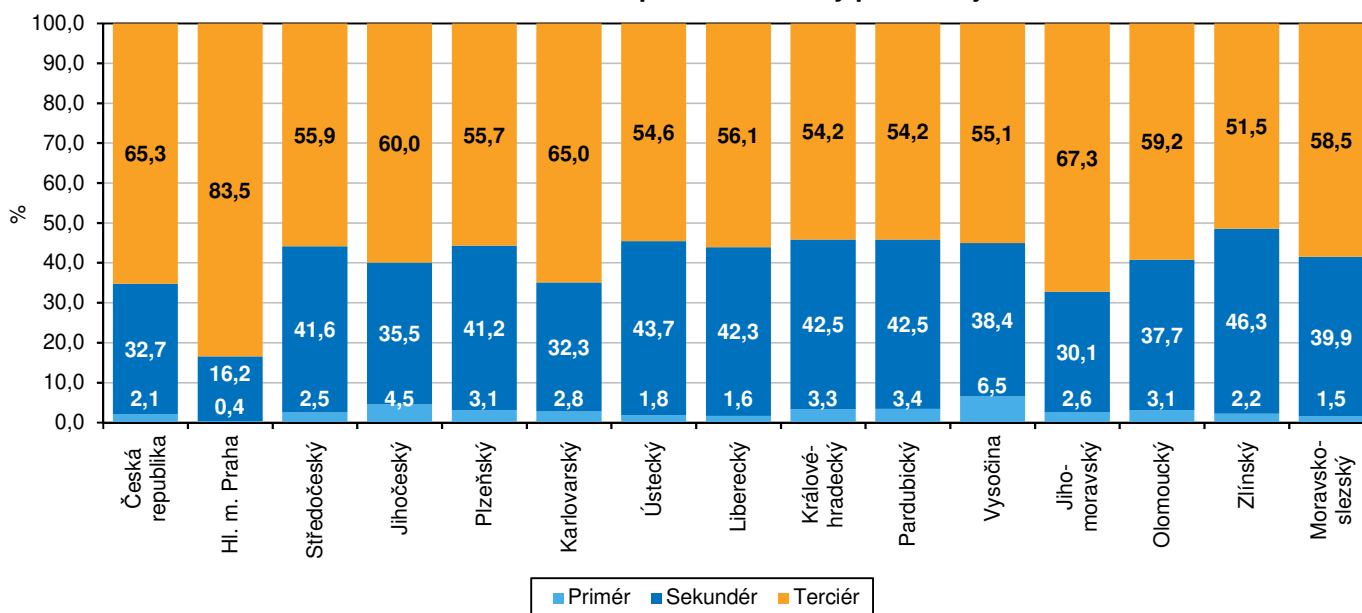
Meziročně vyšší úroveň HDP byla vykázána jak za celou Českou republiku, tak také ve všech zbývajících krajích. V úhrnu za Českou republiku HDP nominálně vzrostl o 11,1 %, mezi kraji se přírůstek pohyboval v intervalu od +3,0 % v Kraji Vysočina do +14,0 % ve Středočeském kraji. Nárůst HDP našeho kraje byl v rámci mezikrajského srovnání 4. nejnižší. Reálně (ve stálých cenách, tzn. po očištění od vlivu inflace) HDP za Českou republiku vzrostl o 2,4 %. Z tohoto pohledu se zvýšil pouze v 11 krajích, nejdynamičtěji ekonomika rostla opět ve Středočeském kraji (+7,8 %). HDP v Libereckém kraji zaznamenal meziroční nárůst o 1,6 %. Reálný pokles HDP byl tedy vykázán ve třech krajích, kterými jsou Karlovarský kraj (-0,1 %), Jihočeský kraj (-1,2 %) a Kraj Vysočina (-3,5 %).

V přepočtu na 1 obyvatele Libereckého kraje v roce 2022 připadlo 457 749 Kč hrubého domácího produktu v běžných cenách, tj. ve srovnání s rokem 2021 o 37 312 Kč (8,9 %) více. Uvedená hodnota představovala 72,1 % HDP na obyvatele v průměru za Českou republiku (634 993 Kč v běžných cenách) a v rámci mezikrajského srovnání byla 3. nejnižší. Za Libereckým krajem se ještě umístil Ústecký kraj (69,4 %) a Karlovarský kraj (59,5 %). Naopak republikový průměr překročilo pouze hlavní město Praha, když 1 453 579 Kč HDP představovalo 228,9 % republikové hodnoty. Žádný jiný kraj již republikovou hodnotu nepřesáhl, k 100% hranici se nejvíce přiblížil Jihomoravský kraj s 98,4 %.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) v Libereckém kraji v roce 2022 dosáhla 183,8 mld. Kč (v běžných cenách), tj. meziročně o 8,6 % více. Meziročně vyšší hodnotu zaznamenala HPH také v úhrnu za celou Českou republiku (+10,9 %) a stejně tomu bylo také u ostatních krajů. Nejvýrazněji HPH mezi roky 2021 a 2022 vzrostla ve Středočeském kraji (+13,8 %), nejnižší přírůstek byl dosažen v případě Kraje Vysočina (+2,8 %).

Liberecký kraj vykazuje ve srovnání se strukturou hrubé přidané hodnoty České republiky vyšší podíl sekundárního sektoru (+9,7 p. b.) a naopak nižší podíl primární (-0,5 p. b.) a terciární sféry (-9,2 p. b.). A tento stav je dlouhodobý. V mezikrajském srovnání byl podíl sekundárního sektoru na HPH v Libereckém kraji v roce 2022 ve výši 42,3 % 5. nejvyšší, a to po krajích Zlínském (46,3 %), Ústeckém (43,7 %) a krajích Královéhradeckém a Pardubickém (shodně 42,5 %). V porovnání s rokem 2021 se však zastoupení sekundární sféry na HPH v našem kraji snížilo o 0,9 p. b. Nejméně se tento sektor podílel na HPH v hlavním městě Praze (16,2 %). V případě primárního sektoru obsadil Liberecký kraj s 1,6% podílem 3. nejnižší příčku pomyslného žebříčku, nižší podíl vykazalo pouze hlavní město Praha (0,4 %) a Moravskoslezský kraj (1,5 %). Nejvyšší podíly dlouhodobě evidují „zemědělské kraje“ – Kraj Vysočina (6,5 %) a Jihočeský kraj (4,5 %). V případě podílu terciárního sektoru ve výši 56,1 % patřila našemu kraji 7. nejvyšší pozice. Nejvíce na tvorbu HPH služby přispívaly v hlavním městě Praze (83,5 %), nejméně ve Zlínském kraji (51,5 %).

Podíl sektorů na tvorbě hrubé přidané hodnoty podle krajů v roce 2022

Kulturní zařízení v roce 2022

Ke konci roku 2022 fungovalo v Libereckém kraji 198 veřejných knihoven a 31 jejich poboček, ve kterých bylo zaregistrováno celkem 42 613 čtenářů. Ve srovnání s rokem 2021 přibyla 1 knihovna, počet poboček se nezměnil, počet čtenářů zaznamenal 13,0% nárůst. Po propadu v roce 2021 výrazněji vzrostl počet mladých čtenářů do 15 let (+28,4 %). V knihovnách našeho kraje si mohli čtenáři vybírat z více než 2,7 mil. knižních titulů. V průměru na jednoho registrovaného čtenáře připadlo 33 výpůjček, což byla mezi krají 4. nejnižší hodnota. Neaktivnější čtenáři byli ve Zlínském kraji (42 výpůjček na jednoho čtenáře), naopak nejpasivnější čtenáře vykazalo hl. m. Praha (27 výpůjček na jednoho čtenáře).

K památkám zpřístupněným návštěvníkům za vstupné patří hrady, zámky, kláštery, kostely apod. Památky, které jsou ve správě muzeí či galerií, do této skupiny zařazeny nejsou. V roce 2022 navštívilo 21 památkových objektů 561 187 osob, tj. ve srovnání s předchozím rokem o 14,5 % více. V areálu památek bylo ve sledovaném roce uskutečněno 478 kulturních akcí (meziročně +45 akcí) s účastí 274 893 návštěvníků (meziročně +16,0 %). V rámci srovnání návštěvnosti památek České republiky se v případě Libereckého kraje v roce 2022 nejlépe umístil státní zámek Sychrov s 91 998 návštěvníky (22. místo), na 26. pozici následoval státní hrad Trosky s 85 777 návštěvníky a na 46. místě státní hrad a zámek Frýdlant s 55 930 návštěvníky. V první sedmdesátce se umístil také hrad Valdštejn (47. pozice), státní hrad Bezděz (51. pozice) a Skalní hrad a poustevna Sloup (69. pozice).

Stejně jako v roce 2021 bylo i v roce 2022 zájemcům v Libereckém kraji k dispozici 24 muzeí a památníků, 4 galerie a 9 poboček muzeí a galerií. V rámci těchto zařízení bylo možné shlédnout 121 expozic (meziročně o 7 více) a 191 výstav (meziročně o 73 akcí více). Počet návštěvníků expozic a výstav se meziročně zvýšil o 40,7 % na 288 736 osob.

V loňském roce bylo v kraji provozováno celkem 50 kin, tj. o 5 více než v roce 2021. Počet stálých kin (20 zařízení) a multikin (2 zařízení) se nezměnil. Počet kin s nepravidelným provozem se meziročně zvýšil o 8 zařízení na 12 zařízení, naopak počet kin s venkovním provozem zaznamenal meziroční snížení počtu, a to o 3 zařízení na 18 zařízení.

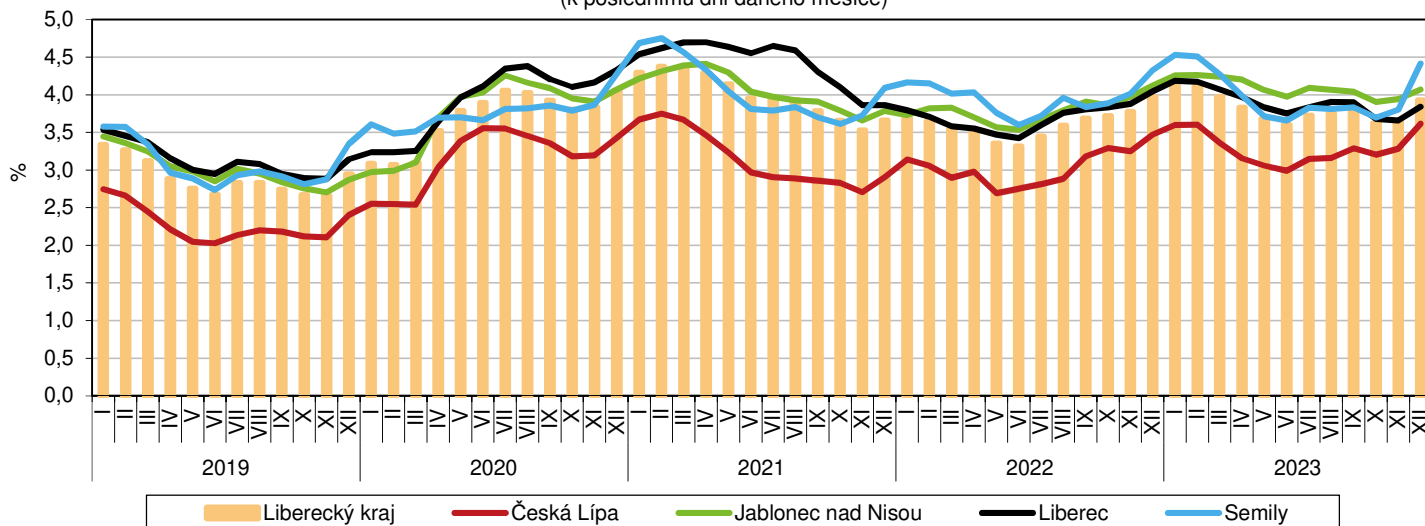
Nezaměstnanost k 31. 12. 2023

Podíl nezaměstnaných k 31. prosinci 2023 v Libereckém kraji dosáhl 3,93 %. Oproti konci minulého měsíce se nezaměstnanost zvýšila o 0,27 procentních bodů (p. b.), ve srovnání s koncem prosince 2022 byl podíl nižší o 0,04 p. b. Meziměsíčně vyšší podíl nezaměstnaných zaznamenala obě dvě pohlaví – v případě mužů došlo k nárůstu o 0,39 p. b. na 3,54 %, v případě žen o 0,15 p. b. na 4,32 %.

Nárůst nezaměstnanosti mezi listopadem a prosincem 2023 vykázaly všechny okresy Libereckého kraje – v okrese Semily +0,62 p. b. na 4,42 %, v okrese Česká Lípa +0,33 p. b. na 3,62 %, v okrese Liberec +0,18 p. b. na 3,84 % a v okrese Jablonec nad Nisou +0,13 p. b. na 4,07 %. V žebříčku 77 okresů České republiky se pak z pohledu hodnoty podílu nezaměstnaných nejlépe umístil okres Česká Lípa (44. pozice), následoval okres Liberec (49. pozice), okres Jablonec nad Nisou (53. pozice) a nejméně příznivé umístění získal okres Semily (59. pozice). Nejnižší podíl nezaměstnaných zaznamenal okres Praha-východ (1,42 %), nejvyšší okres Karviná (8,16 %).

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v Libereckém kraji a jeho okresech

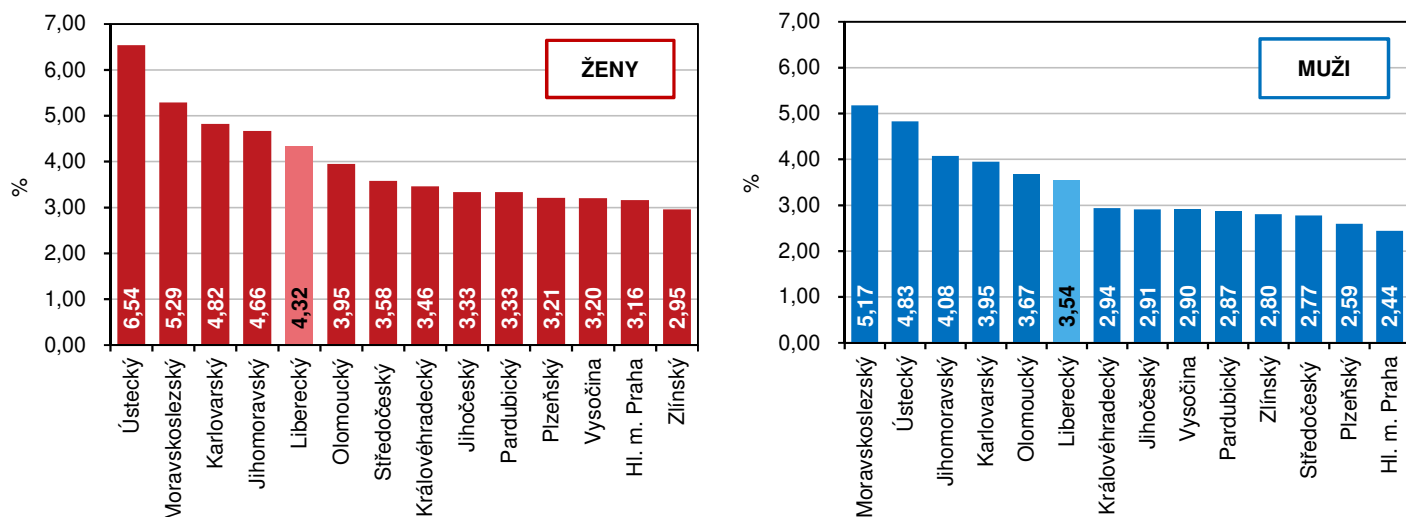
(k poslednímu dni daného měsíce)

Pozn.: Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu = podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k obyvatelstvu ve stejném věku (v %)
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných se ve srovnání s koncem listopadu 2023 zvýšil v celé České republice (+0,24 p. b. na 3,73 %) a také ve všech krajích. Nejvýraznější nárůst byl vykázán v Jihočeském kraji (+0,42 p. b. na 3,12 %), nejnižší v hlavním městě Praze (+0,02 p. b. na 2,80 %). Napříč 14 regiony České republiky se pak nezaměstnanost pohybovala mezi 2,80 % v hl. m. Praze a 5,66 % v Ústeckém kraji. Podíl vykázáný v Libereckém kraji byl 5. nejvyšší.

Podíl nezaměstnaných podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2023

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

K 31. 12. 2023 registrovaly úřady práce v Libereckém kraji celkem 12 485 neumístěných uchazečů o zaměstnání, tj. o 758 osob (6,5 %) více než na konci minulého měsíce. Počet žen bez zaměstnání vzrostl o 190 osob (2,9 %) na 6 787 osob (tj. 54,4 % z celkového počtu uchazečů). Počet nezaměstnaných mužů se zvýšil o 568 osob (+11,1 %) a činil 5 698 osob. Osoby se zdravotním postižením tvořily 13,5 % uchazečů, absolventi a mladiství představovali 5,6 % nezaměstnaných. Do skupiny dosažitelných ve věku 15–64 let patřilo 11 109 uchazečů, tj. 89,0 % z celkového počtu nezaměstnaných. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 4 050 uchazečů (32,4 % z celkového počtu uchazečů) a její průměrná výše dosáhla

částky 10 139 Kč (tj. o 381 Kč pod republikovým průměrem). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v našem kraji (tj. nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce déle než 12 měsíců) dosáhl 27,2 %.

Na konci prosince 2023 bylo v Libereckém kraji k dispozici 6 270 volných pracovních míst, tj. meziměsíčně o 152 pozic méně. Osobám se zdravotním postižením vyhovovalo 292 míst (4,7 % z celkového počtu), pro absolventy a mladistvé bylo určeno 1 382 míst (22,0 %).

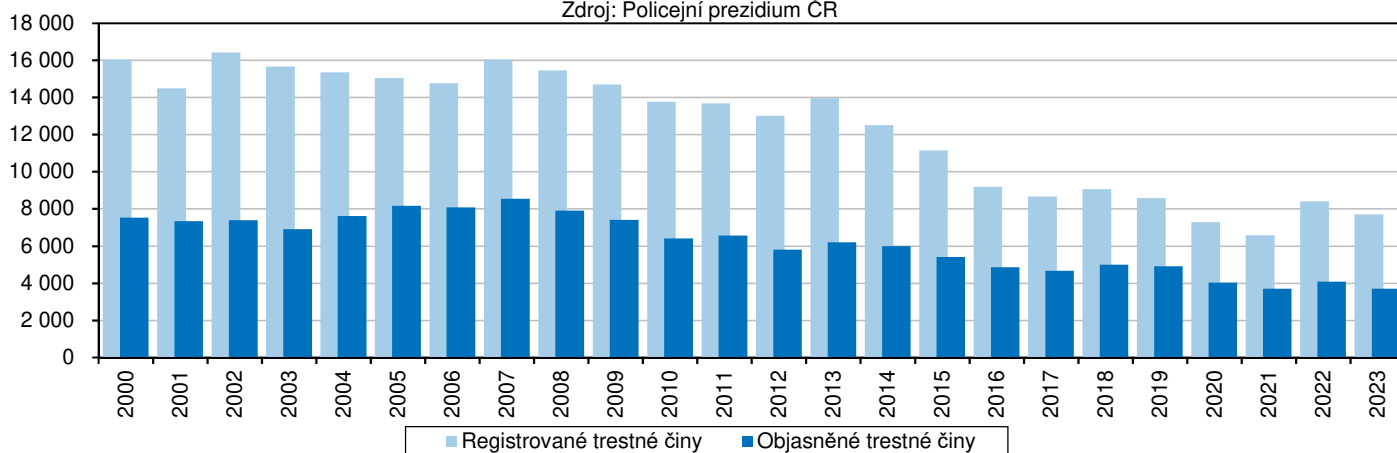
V přepočtu na jedno volné pracovní místo připadlo v našem kraji 1,99 uchazečů o zaměstnání (tj. o 0,96 uchazečů více než v rámci celé České republiky). Mezi kraji se hodnota ukazatele pohybovala od 0,34 uchazečů v hl. městě Praze do 3,78 uchazečů v Moravskoslezském kraji. Hodnota vykázaná za Liberecký kraj byla 4. nejvyšší. V rámci okresů Libereckého kraje nejméně uchazečů na jedno volné místo připadlo v okrese Liberec (1,59 uchazečů), nejvíce v okrese Jablonec nad Nisou (3,64 uchazečů).

Kriminalita v roce 2023

V Libereckém kraji bylo podle údajů Policejního prezidia ČR v roce 2023 registrováno celkem 7 705 trestných činů, tj. o 8,3 % (694 skutků) méně než v předcházejícím roce. V rámci obecné kriminality bylo zaznamenáno 6 048 trestných činů (78,5 % celkové kriminality), meziročně o 7,7 % méně. Trestné činy spadající do kategorie hospodářské kriminality tvořily 7,1 % všech registrovaných trestných činů, ve srovnání s rokem 2022 se jejich počet snížil o 20,1 %. Zbývající kriminalita představovala 14,4 % registrovaných činů a meziročně poklesla o 4,6 %.

Registrované a objasněné trestné činy v Libereckém kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

S výjimkou okresu Jablonec nad Nisou (nárůst o 2,3 %) byl meziroční pokles registrovaných trestných činů zaznamenán ve zbývajících okresech Libereckého kraje. Nejvíce se kriminalita snížila v okrese Česká Lípa (-497 skutků, tj. -20,4 %). V okrese Semily se počet zjištěných trestných činů snížil o 9,9 % (-81 skutků) a v okrese Liberec o 4,2 % (-152 skutků). Největší měrou se pak na výše uvedeném počtu registrovaných trestných činů v Libereckém kraji podílel okres Liberec (44,6 %), naopak nejméně činů Policie ČR evidovala v okrese Semily (9,5 %).

Mezi 6 048 registrovanými činy obecné kriminality v Libereckém kraji převažovala z 64,3 % majetková trestná činnost (3 888 skutků). Nejčastěji byly v tomto případě řešeny krádeže prosté (1 298 skutků, tj. 33,4 % majetkové kriminality), jen o 43 méně bylo spácháno krádeží vloupáním (32,3 %). Na ostatní majetkovou kriminalitu připadlo zbývajících 1 335 činů. V roce 2023 tak bylo v kraji například registrováno 209 vloupání do motorových vozidel, 112 vloupání do víkendových chat nebo 105 vloupání do rodinných domků. V případě krádeží prostých převažují krádeže v obchodech (427 činů), řešeno bylo také 141 případů odcizení dvoustopých motorových vozidel nebo 101 krádeží v bytech. V rámci ostatní majetkové kriminality převažuje podvod (516 činů), dále neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (387 činů) a poškození cizí věci (350 činů). Do kategorie násilné kriminality bylo zařazeno 663 skutků, což představuje 11,0% podíl na obecné kriminalitě. Jednalo se především o úmyslné ublížení na zdraví (162 trestných činů), porušování domovní svobody (144 činů), nebezpečné vyhrožování (96 činů), vydírání (88 činů) nebo loupeže (68 činů). V Libereckém kraji bylo ve sledovaném období spácháno také 9 vražd (o 7 více než v roce předchozím). V případě mravnostní kriminality bylo v roce 2023 v kraji řešeno 176 činů (tj. 2,9% podíl na obecné kriminalitě). Mezi těmito delikty bylo mimo jiné zaevidováno 60 případů znásilnění, 41 případů dětské pornografie a zneužití dítěte k ní nebo 39 případů pohlavního zneužití.

V roce 2023 bylo v Libereckém kraji evidováno 549 hospodářských deliktů (tj. meziročně méně o 138 činů, -20,1 %), mezi kterými převažují úvěrové podvody (116 případů) a neoprávněné přístupy a poškození záznamů v počítačovém systému, opatření a přechovávání přístupových zařízení a hesel (99 případů).

V roce 2023 bylo v Libereckém kraji objasněno 3 699 registrovaných trestných činů. V případě obecné kriminality jich bylo objasněno 2 700, v případě hospodářské kriminality 216. Podařilo se dopadnout pachatele 8 vražd. Z celkového počtu objasněných trestných skutků bylo 2 030 činů (54,9 %) spácháno opakovaně trestanými fyzickými osobami. Dodatečně se pak podařilo Policii ČR objasnit 849 trestných činů.